

8685.

Finland?
(Estland?).

Nedan förtecknade föremål inköptes till N.M. 9/VII 1926 av fru May Schwartz för en summa stor 1500 Fmk. Direktorn för Estländischer Provinzial Museum A.Spreckelsen har bifogat en kronologiskt uppgjord förteckning av föremålen. Två nummer, vilka voro ^{av/}etnografisk natur, överflyttades till sagda avdelning. Se verif.= Insinööri H.Kaufmanin kokoelma ks. SMYA VI, s.112 s.

Finland?
Hämeenkyrö?

1. Båtformig stenyxa. Denna är förfärdigad av svart stenart och väl slipad; förövrigt ett härligt exemplar. Jfr. A.Europaeus, Polemik i nordiska stenåldersfrågor FM 1924, s.48. fig. 3-4. Föremålet är fullständigt helt, med un-

dantag av ojämnheter hos bettet. Gjutsörmen når ej helt till hammarändan. $22,2 \times 7,7 \times 5,2$ mm.

Todenn.= SMYA VI, s.113, kuva 18; Kaufmanin kokoelman kirves.

Hämeenkyrö?

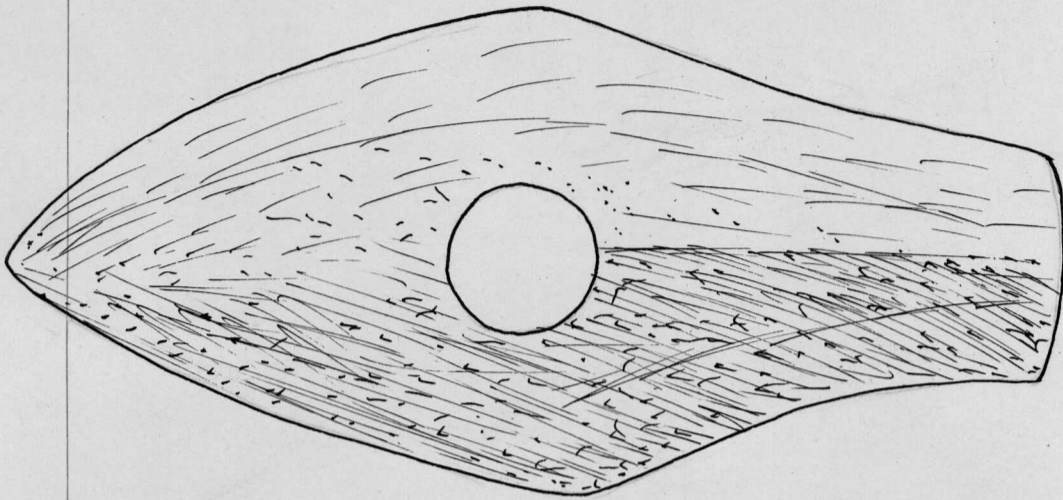
2. Båtformig stenyxa av samma huvudtyp som J. Ailio: Die Steinzeitliche Wohnplatzfunde in Finland: avb. 32 (38). Föremålet är gjort av ett svart stenslag och väl slipat. Det bredaste stället vid en linje, dragen genom bakre hälften av skafthålet. Eggen mycket svagt nedåtböjd. Hammarändan icke särdeles utmärkt övre sidan svagt facetterad. Dim.

8685.

13,8 × 6,6 × 3,9 cm.

Finland?

(Todenn. = SMYA VI, s. 113, kuva 17, Kaufmanin kokoelman kirves.)

3. Stenyxa med oval egg och nacken obearbetad. Stenarten är grågrön med mörkare ränder. På ena sidan finnes en tämligen skarp ås, varför genomskärningen i det närmaste blir rombformig. Från eggen en bit borta. Dim. 15,7 × 6,6 × 3,8 cm.

 $\frac{1}{2}$

4. Hålmejsel av ljusgrön Olonets skiffer. Föremålet är väl slipat, med undantag av den övrytan. Profilen visar en böjd "rygg". Genomskärningen nästan fyrkantig. Dim. 15,6 × 3,9 × 2,75 cm.

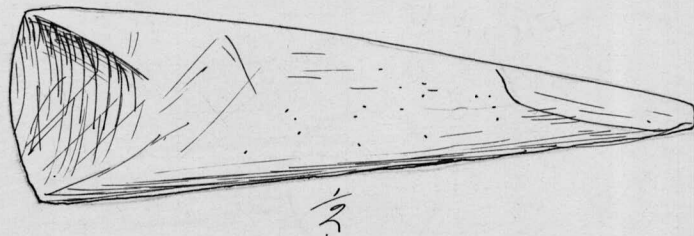

 $\frac{1}{2}$

Län. 1950
Harwardin
Vikopistron.

8685.

Finland?

5. Hålmejsel av ljusgrön ådrad stenart. Slipningen dålig. "Ryggen" något böjd. Genomskärningen i det närmaste fyrkantig. Dim. $17,7 \times 5,5 + 2,5$ cm.

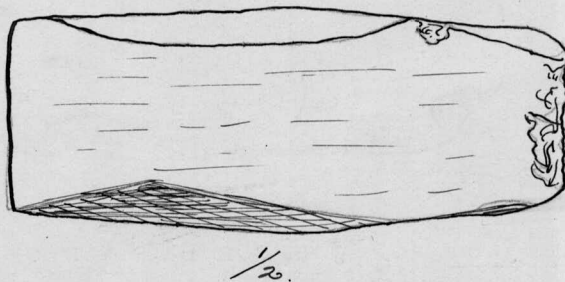

6. Hålmejsel, liten, oregelbunden av svartaktig stenart. Facetteringen mycket ojämn, ny. Föremålet är för övrigt väl slipat. Dim. $10,2 \times 2,9 + 1,8$ cm.

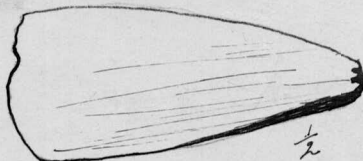

7. Tväryxa av svart stenart. Sidorna äro facetterade. Nacken obearbetad. Föremålet är för övrigt slipat. Dim. $14,4 \times 5,4 \times 2,9$ cm.

*täk. Osake
yliopiston
neokooluun
1950.*

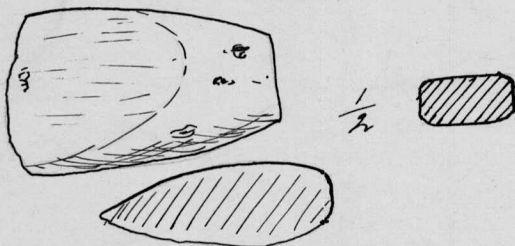

8. Liten stenyxa. Nacken är tjock och avsmalnande. Stenarten grå. Genomskärningen nästan rektangulär. Dim. $9,2 \times 4,3 \times 2,4$ cm.

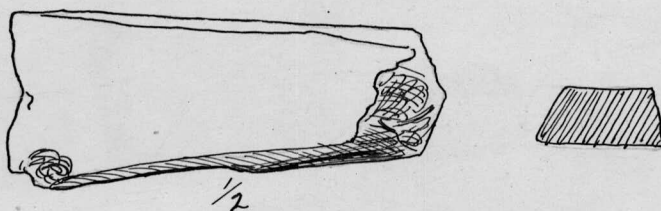

8685.
Finland.

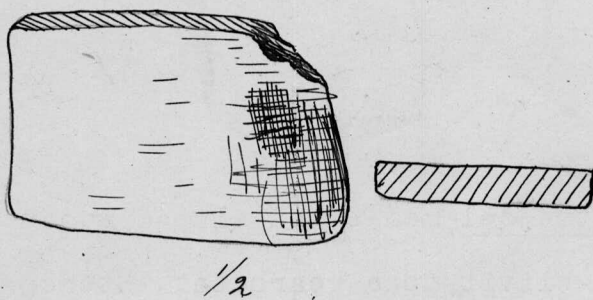
9. Liten tjocknackig yxa av sten. Föremålet ^{är/}väl
slipad med kanterna en smula facetterade.
Dim. $7,6 \times 4,6 + 2,5$ cm.

10. Tjocknackig tväryxa med nacken obearbetad
och eggen starkt förstörd. Stensorten är
svart och grönflammig. Slipningen är ganska
väl utförd. Större gropar i stenen förekom-
ma å sidorna. Dim. $10,75 \times 4,6 \times 2,85$ cm.

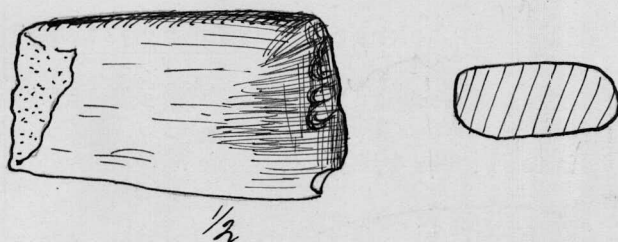
11. Stenyxa med tjock nacke och ytan helt och
hållet slipad. Genomskärningen fyrkantig.
Stenens färg svart. Av bettet är ena hörnet
bortspjälkt. Dim. $8,7 \times 5,5 \times 2,2$ cm.

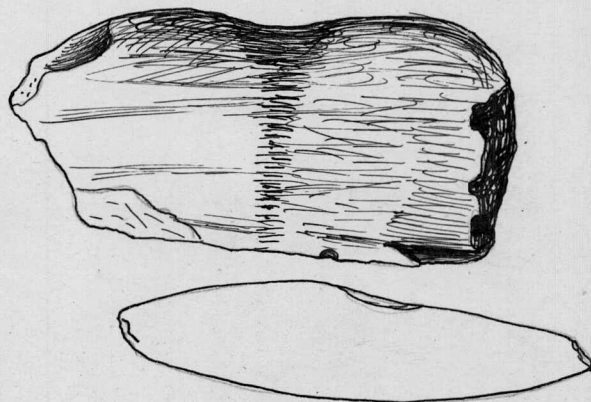
12. Tjocknackig stenyxa med nacken obearbetad
eller söndrad. Föremålet är gjort av grön
och brunfläckig sten och slipad. Eggen har
två mindre bitar borta. Dim. $8,4 \times 4,9 \times 2,45$ cm

8685.

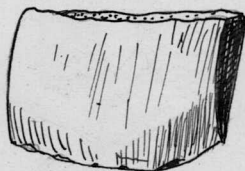
Finland.

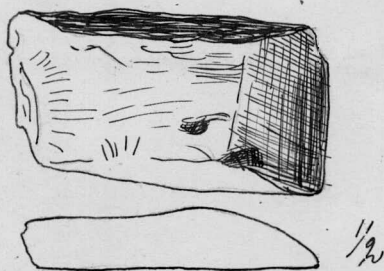
13. Stenyxa med tjock, obearbetad nacke. Stenarten är grå med svarta ränder. Eggen är sönder. Ena sidokanten är dåligt tillhuggen. Vid mitten av yxan går över denna en fördjupning för vapnets fästande vid skaftet. Dim. $12,5 \times 6,3 \times 3,2$ cm. Möjligen har nacken ursprungligen varit en egg, vilken gått sönder.

14. Brottstycke av en stenyxa. Denna har varit väl slipad. Från eggen äro små bitar borta. Stenen svart. Dim. $3,95 \times 4,4 \times 2,2$ cm.

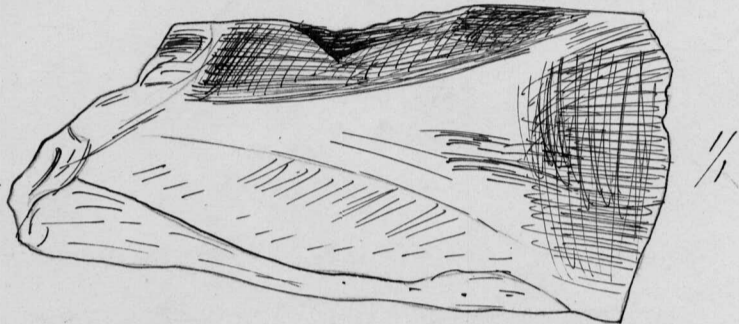

15. Rätmejsel med eggen slipad medan nackpartiet blivit föga bearbetat. Stenen svart. Dim. $8,2 \times 4,6 \times 2$ cm.

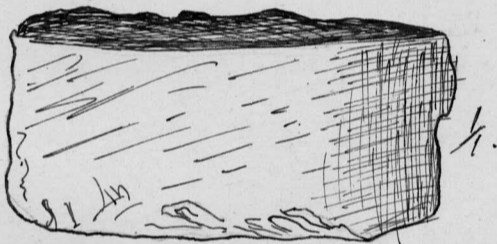

8685.
Finland?

16. Rätmejsel med eggpartiet slipat; kanterna och nacken äro tillhuggna. Genomskärningen nästan spetsoval. Dim. $8,75 \times 4,35 \times 1,5$ cm. S.k. österbottnisk rätmejsel.

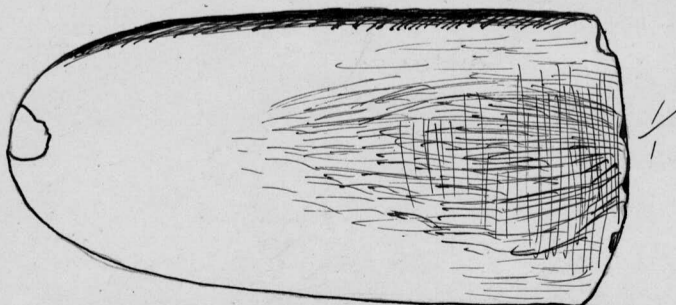
17. Liten rätmejsel, bättre slipad än föreg. (d. v.s. 15 o. 16). Nacken och kanterna föga bearbetade. Stenen svart. Dim. $6 \times 3 \times 1$ cm.

18. Fragment av en väl slipad stenyxa. Denna har blivit kluven på längden till ett långt och smalt mejselliknande föremål. Dim. $6,1 \times 1,8 \times 1,6$ cm.

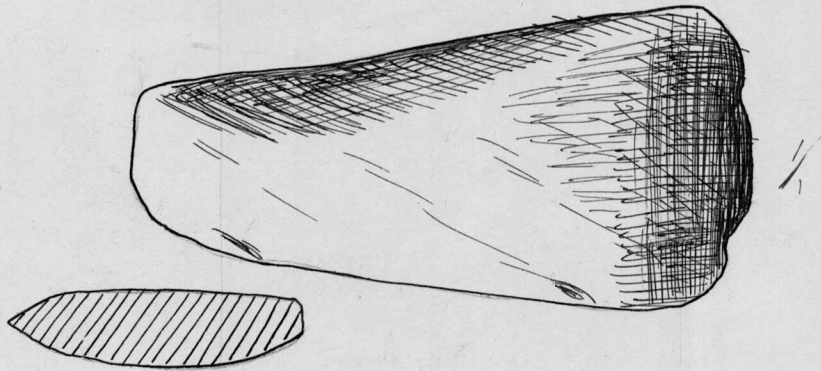

19. Stenmejsel, fullständigt slipad. Vid eggen en svag fördjupning, påminnande om en hålmejsel. Nacken och eggen en smula söndriga. Stenen svartaktig. Dim. $8,2 \times 4,15 \times 1,3$ cm.

8685.
Finland?

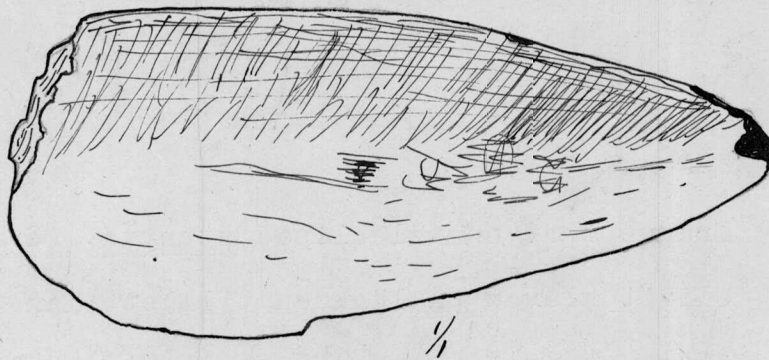
20. Stenmejsel med halvrund egg. Vid nacken på föremålets "ryggsida" finnes en djup "välformad" grop. Genomskärningen nästan segmentformig. Hela ytan är slipad. Dim. $8,4 \times 4,2 + 1,5$ cm.

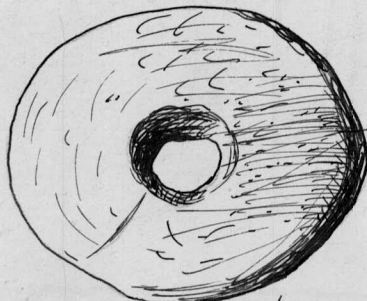
21. Spjutspets av ljusgrå, mähända i grönt svagt skiftande sten. Föremålet är slipat. Från kanterna liksom spetsen äro mindre bitar borta. Dim. $10,1 \times 4,5 + 0,9$ cm.

Talletettu Hel-
singin Yliopis-
ton mineral-
Geol. laitok-
seen v.1930.

(valok.7574.)

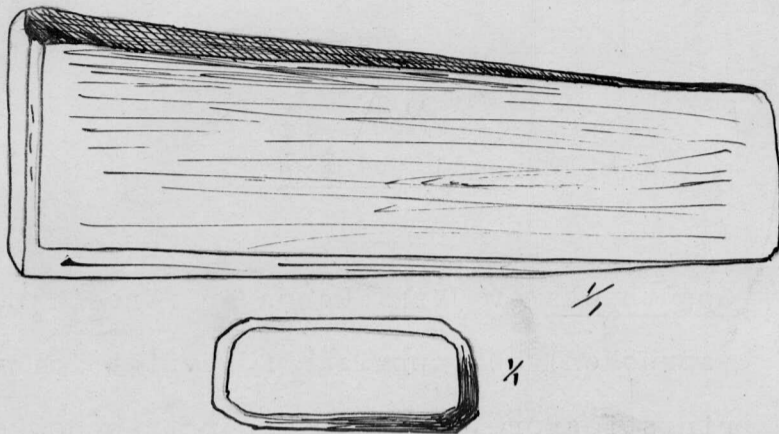
22. Flat rund sten med ett borrarat hål i mitten. Stenen är ljusgrå och på ena sidan spjälkt. Dim. : största diam. 8,8, tjockleken 1,9 cm.

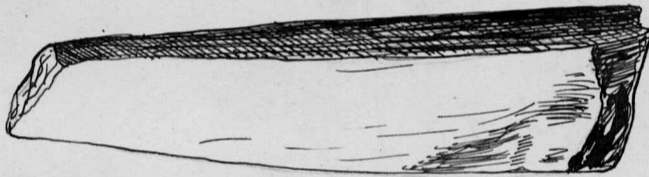
8685.

Finland?

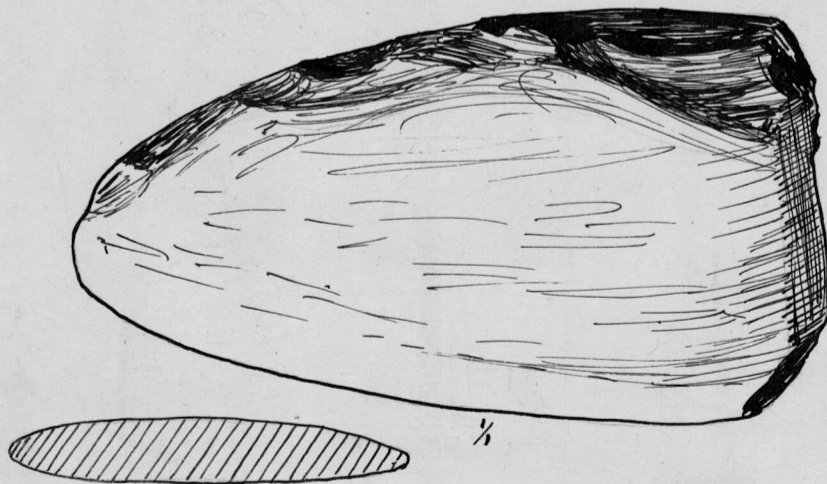
23. Kilformigt stenverktyg, vars nacke bär spår av glättning. Se fig. Dim. $10,3 \times 3,6 \times 1,6$ cm. Falsifikat eller modernt bryne.

24. Svart, glänsande, avlång sten. Ytorna påvisa en effektiv slipning. Se avbildningen. Dim. $8,6 \times 2 \times 1,6$ cm. Ett bryne.

25. Bryne eller falsifikat, av ljusgrå stenart. Nacken är spetsig. Genomskärningen spetsoval. Eggen mycket sönder, endast på ena sidan en svag lämning därav. Dim. $10,15 \times 5,7 \times 1,4$ cm.

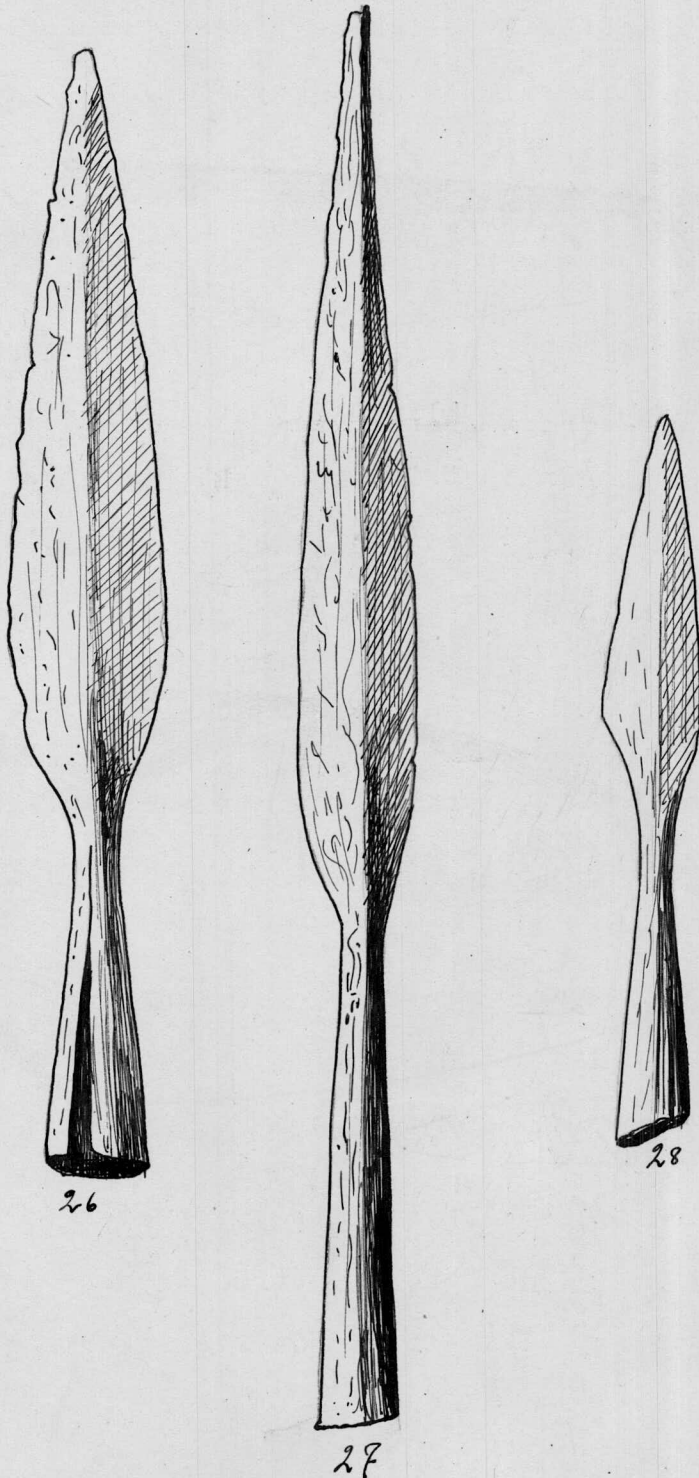
Vad fyndplatsen för ovan förtecknade föremål beträffar, har man meddelat att nämnda stensaker hittats i

8685.
Finland?.

södra Lettland och Lithauen, men tor-
de de till största delen likväl här-
stamma från Finland.

Föremål av järn.

Pirkkala. 26. Spjutspets av järn. Denna är försedd med holk
(sprucken) och uppvisar förövrigt folkvand-
ringstidsform. Bladet har en från holken fort-
löpande ås, men är annars tunnt. Dim. 298mm.

8685.
Pirkkala.

27. Lång spjutspets av järn. Från holken, vilken är smal och lång, går en tydlig ås fram till spetsen. Denna sistnämnda är tjockare än det tunna bladet. Dim. 382 mm.
28. Spjutspets av järn. Bladet tunnt med en oetydlig ås och av nästan triangulär form. Holken är av samma längd som bladet. Se avbildningen. Dim. 193 mm.
29. Spjutspets av järn. Holken är smal och av samma längd som bladet. Bladets form är obestämd, det ser ut som om kanterna ganska mycket skadats av rost. Åsen är alldeles låg. Från holken en större bit borta. Dim. 270 mm.
30. Spjutspets av järn. Holken och bladet äro av ungefär samma längd. Övergången mellan dessa är föga skarpt utmärkt. Bladet blir starkt lancettlikt mot spetsen. Dim. 253 mm. I holken trärester.
31. Spjutspets av järn. Bladet är mycket brett men kort. Holken lång med skarp övergång mot bladet. Dim. 287,5 mm.
32. Spjutspets av järn, vikingatidstyp. (Peter-
sen, De norske Vikingsverd typ G). Föremålet är, ehuru illa rostat, likväl fullständigt helt. Dim. 352 mm.

Enligt Ark.Kommissionens beslut av 13.3.1928 avförd från samlingarna och överlämnad åt stationsinsp. K.E.A. Bergman i Elisenvaara som bytesobjekt. - *Palautettu*
25/1-41.

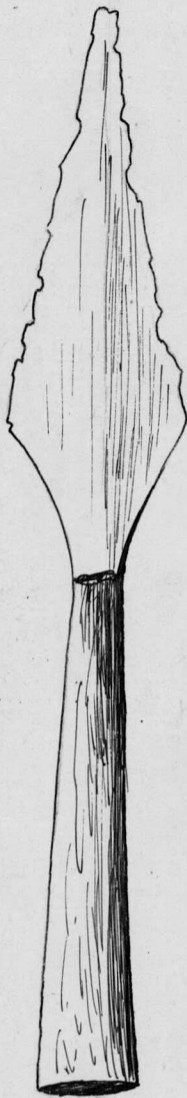
Enligt Ark.Kommissionens beslut av 13.3.1928 avförd från samlingarna och överlämnad åt stationsinsp. K.E.A. Bergman i Elisenvaara som bytesobjekt. - *Palautettu*
25/1-41.

8685.

Pirkkala.

27.

31.

30.

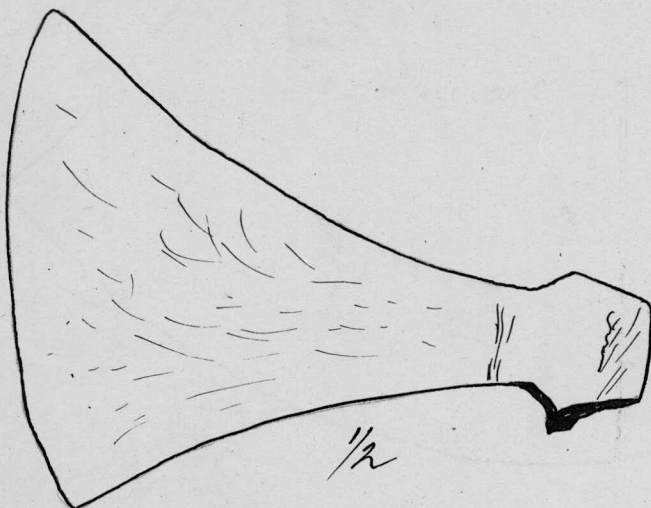
32.

8685.
Pirkkala.

33. Liten järnyxa. Ryggen är rak, utsprången vid skafthålet små. (närmast liknande fig. 6 hos Appelgren, Suomen kirveet pakanuuden aikana, S.M. 1897 s. 20). Se även vidstående avbildning. Dim. 114,5, 50, 22 mm.

34. Järnyxa av stridyxform. Se avbildningen. Holken har varit sönder, men har senare blivit reparerad. Dim. 166, 117, 30 mm. Ingen avsatts på bladet.

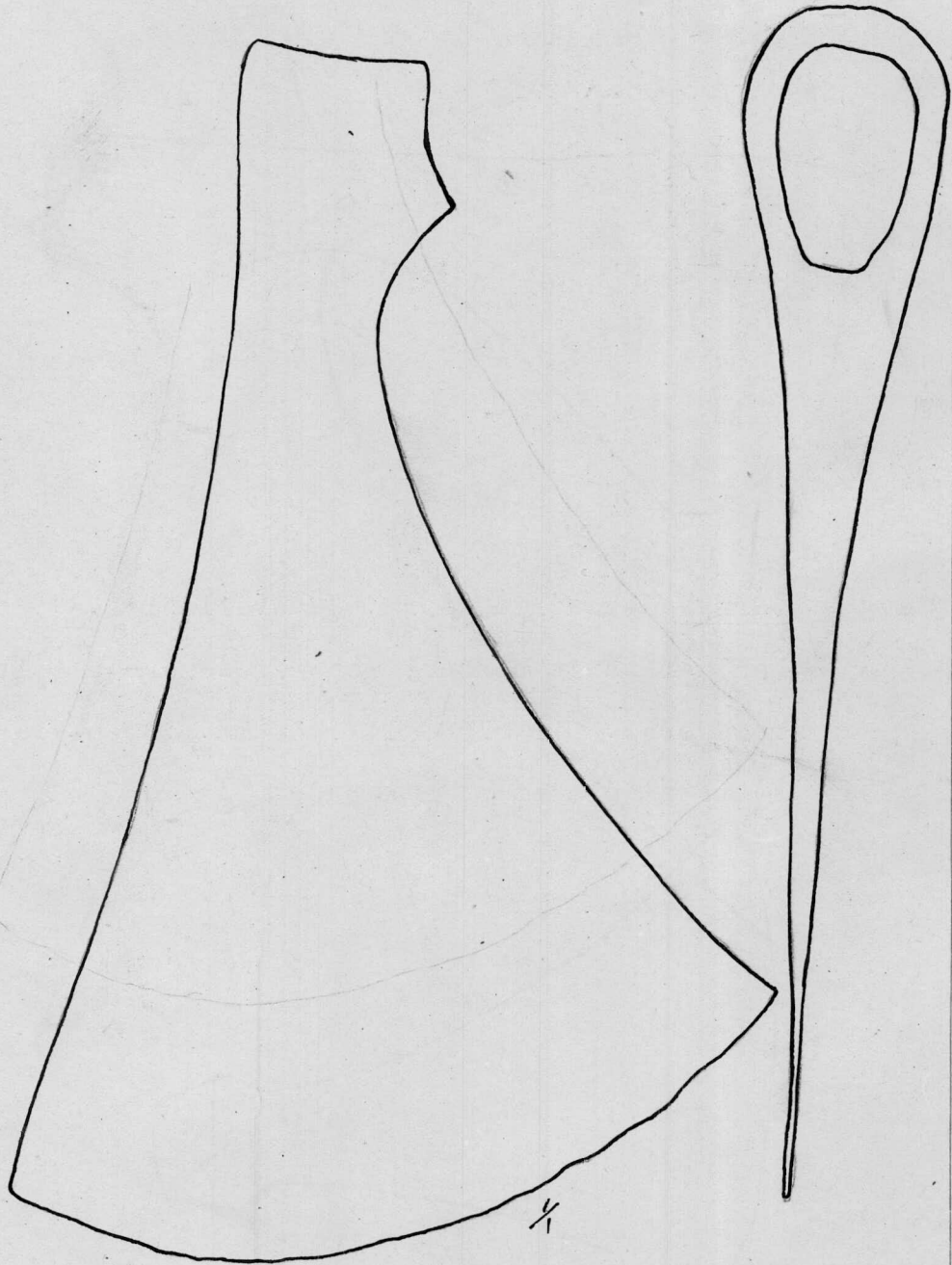

- 35-37. Tre järnyxor, se tillägg!

Föremålen 26-37 äro (enligt uppgift funna i södra Estland, men kunna även dels härstamma från Finland) funna på Wikgårds mark i Birkala socken. Se här nedan efter 8685:37.

8685.
Finland.

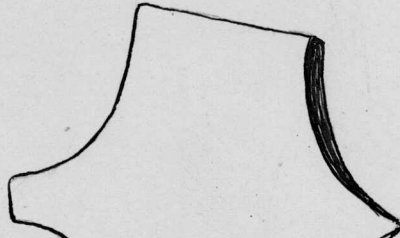
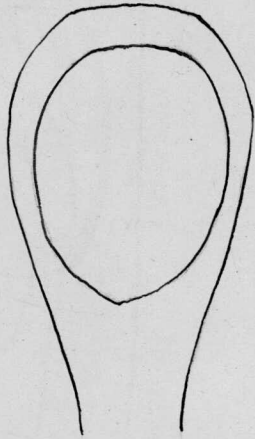
35. Lyhytpohjainen kirves samaa muotoa kuin
Suomen Museo 1897 siv. 20 kuva 6; terän
pituus 10,8 cm.

8685:35 on
läh. Tampe-
reen muse-
oon.

8685.
Finland.

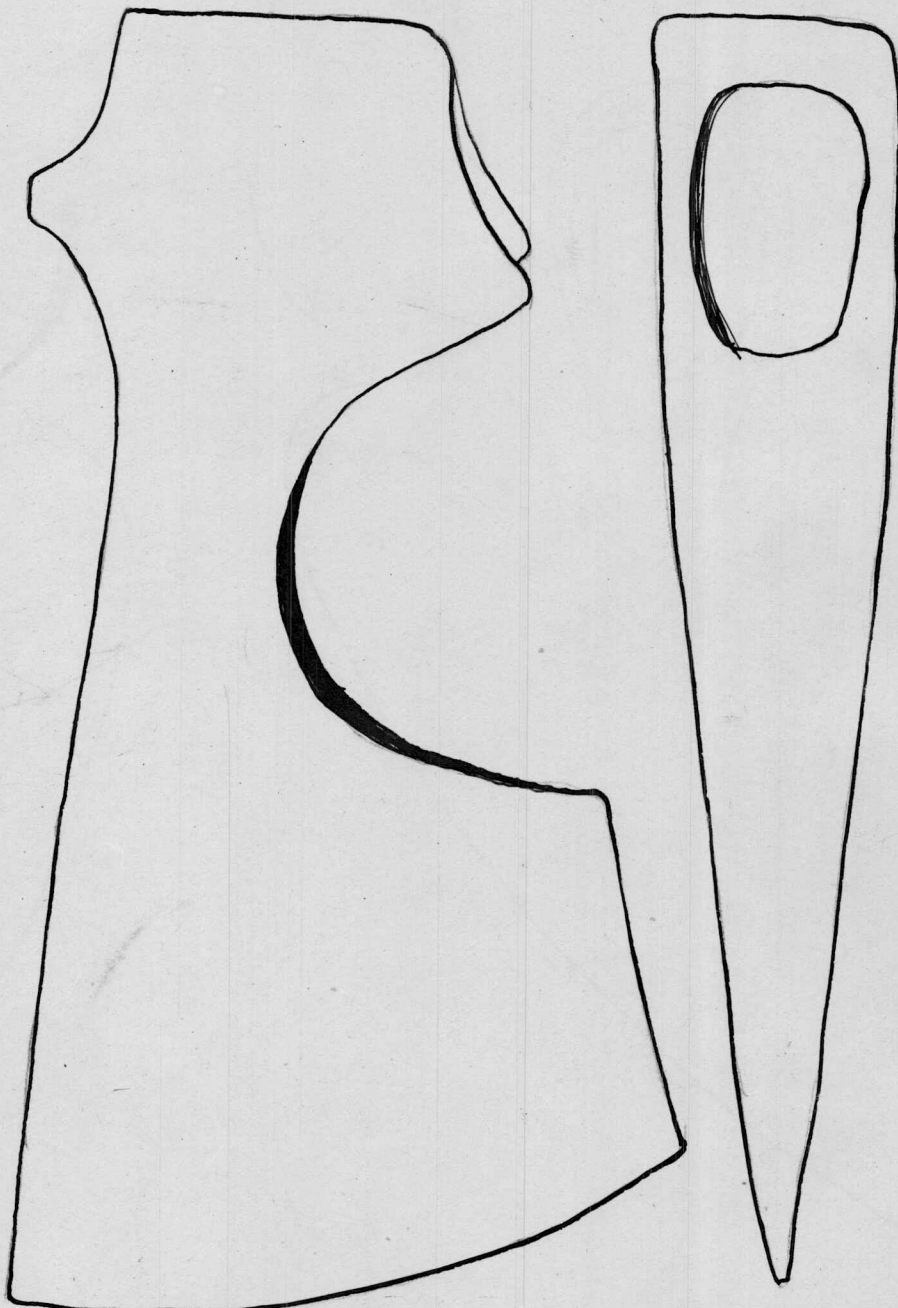
36. Lyhytpohjainen kirves samaa muotoa kuin Suomen Museo 1897 siv. 20, kuva 8; terän pituus 21 cm.

8685:36 on
läh. Tampereen
Museoon.

8685.
Finland.

37. Kirves "kasvaneilla silmänpieluksilla" samaa muotoa kuin Suomen Museo 1897 siv. 21, kuva 12; pituus 17,3cm; terän pituus 9,3 cm.

8586:37 on
läh. Tampe-
reen Muse-
oon.

Föremålen 8685:26-37 hava tidigare till
hört den ingenjör H.Kaufmann, som omtalas av
A.O.Heikel: "Kertomus Pirkkalan kihlakunnan
muinaisjännöksistä", Bidr.t.känned.af Fin-
lands natur o. folk, 38 h., 1882, sid.53, så-
som bosatt i Tammerfors och Kyröskoski och
av vilken ett brev daterat Reval 20.3. 1916
till dåvarande statsarkeologen, prof. Hj.Ap-
pelgren -Kivalo förvaras på museet (numera
som verifikat till nr 8685). Enligt detta

8685.

brev skulle "järnyxorna och spjutspetsarna" ha avtecknats av "en herr Heikel(?)" vid ett besök hos herr Kaufman år 1872 eller 1873. "Nämnde Herre beskref och aftecknade en del av sakerna uti en publikation öfver sin resa genom olika socknar uti Finland". Notisen avser otvivelaktigt A.O.Heikels ovannämnda arbete, varav framgår att föremålen 26-37 eller åtminstone största delen av dem kunna hava hört till det loc. cit. sid.52-54 beskrivna fyndet från Wiik i Birkala socken ("Wiik'in löytö). Jfr. H.M. 1996:105-112.